

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetésé
 15 l. Közlemények sora 40 l.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Magyarország és a háború.*

Írta dr. Hódinka Tivadar.

Gyakran foglalkoztat a gondolat, hogy ha már ahhoz is bizonyos távolságra van szükségünk, hogy egy Szedánt Szedánnak, egy Waterloot Waterloonak lássunk; vajjon mekkora — természetesen évszázadokkal számított — távolság kell ahhoz, hogy a minden Szedánok, Waterloo, Augsburgok, Mohácsok, Kszeresz de la Fronterak, Plateák, Maratonok és a többi csatokolosszusoknak *egy világesemény* keretébe foglalt képe, a világhistóriának ez a mai tornyok-tornya, ez a — fizikai arányaival is kápráztató — szörnyűséges háború: a történelem távlatába állított világozással, tisztasággal és plaszticitással jelentkezék. S eltűnök az azon is, hogy ha majd láthatóvá lesz mindaz, ami most és még sokáig áttekinthetetlen és beláthatatlan káosz s hallhatóvá lesz mindaz, amit most még túldörög az ágyú, túlsikolt a jaj és túlhörög a halál: lesz-e a világesemények e toronyóriásának oly — ha még oly kicsiny — harangja is, a mely rólunk, mi szegény magyarokról mesélve, elmondja, hogy «a rettentő küzdelmek legönzetlenebb, tehát legeszményibb hőse, a magyar

* A Budapesti Hírlap aug. 29-iki számának vezércikke.

pedig, a mindenek eme nagy harcában a mindenek ellen, föllelte — önmagát».

Mert, bár nem értek egyet azokkal a moralistákkal, akik a megfélemledés javulásnak vélt tüneteitől (népes templomok, megjuhászodott embervadok, stb.) megtevesztetten, a háborúban erkölcs- és jellemnevelő tulajdonságokat látnak s «tisztító zivatar»-nak és «megváltó tűz»-nek tisztelik azt, ami lényegében a legeszeveszettebb, legperverzebb erkölcstelenség (pazzia bestialisima — legállatiasabb örültség — mondaná néhai való jó Leonardo da Vinci, ha honában ma minden más szavát túl nem csengené d'Annunzio szavának — angol fonttal mért — aranya): hiszem és vallom, hogy e rettenetes háborúra, amelynek véres poklához képest a Dante Allighierie sápadt, vértelen, a magyarságnak nagy, *föltétlen szüksége* volt.

Idézzük csak emlékezetünkbe a háború előtti Magyarország szomorú, vigasztalan képét: az *államot*, amelynek államalkotó erejét és képességét egy évezér ékesen-szóló tanulságai hirdetik, államélete második millenniumának hajnalán, «megépítésre» szoruló *államiságával*: a *nemzet* — *nemzetiségi* problémájával; a *legiszlaturát* a pártszenvedelmeknek a fórumon tobzódó «eksz-lekszével»; a *népet*, kivándorló *népességével*; a *közszellemet*,

ha nem léha, akkor cinikus *materializmusával*. Idézzük emlékezetünkbe égbe hasztalan kiáltó nyomorúságát annak: a szegény, elgyötört országnak, amely mindenben csalódottan, hinni már csak küzdelmeinek hiábavalóságában tud. Egy lelkevesztett ország, — sóhajtottuk a honfibanat emésztő keserűségével.

És jött a nagy tragédia. A minden Eszkiloszinál nagyobb. A prologust csattanón két orgyilkos revolvergolyó mondta. Emlékezzünk, hogy a dörrenések zajára a fájdalomnak, a fölháborodásnak, az elkeseredésnek, a dühnek, a megtorlás vágyának mily irtózatossá orkánja viharzott föl a magyar szivekben. Erre a viharra elleneink (ó, majd az egész világ!) meglepetten eszméltek:

— Nini, ez lenne az az «illojális» magyar?

Mi pedig, szemlélődő magyarok megkönnyebbülten sóhajtottuk:

— Hála Istennek, még élünk. Még élünk, mert *érezni* tudunk.

S ezt a kellemes csalódást nyomon követte a többi.

A kitört háború már erős és hatalmas, mert egységes táborban találta az országot. Mindama áthidalhatatlannak látszó ellentétekre, amelyek magyart a magyartól elválasztották, a mindenek fő-

TÁRCA.

Szt. István király napja az amstetteni foglyotáborban.

Még most is szinte álomnak tűnik fel, ha visszagondolok rá! Hogy Amstettenben, Alsó-Ausztriának egyik kerületi székhelyében, tehát úgyszólván Ausztria szívében, az «Isten, áldd meg a magyart» a «Gott erhalte» előtt játsszák és az elvonulás a Rákóczi-induló tüzes dallamánál történjék meg: igazán nagyot kellett a világnak fordulnia. Hogyan történt mindez, beszéljenek róla az alábbi sorok.

10,000 muszka foglyot, köztük 190 muszka tisztet, őriznek az amstetteni foglyotábornak egytől-egyig háborútlátott magyarjai. Az őrzés egyhangú, csöndes óráin a lelkük bizonyára sokszor elszáll szép Magyarországra, de különösen hazakivánczolt első szt. királyunk, Szt. István napján. Dehát a köteleesség idegenbe köt; ha nem ünneplhetnek odahaza, meg akarják a magyarok nagy napját idegenben ünnepelni! Így gondolkozott a tisztektől lefelé az utolsó közlegényig minden magyar katona, s a tábor parancsnokoló tábornokja szívesen teljesítette kérésüket. Ünnepet rendelt el Szt. István nap-

jára az egész foglyotáborban, még a muszkák számára is, és a magyar istentisztelet megtartására engem rendelt ki a bécsi katonai parancsnokság.

Jó négy órai út után helyben voltam. Katonai autót várt az állomáson, ahol is két magyar tiszt a legnagyobb udvariassággal és szivességgel fogadott engem. Ami föltűnt, az az volt, hogy a foglyok közeledtünkre hátrafordulva tisztelegtek. Szóbaállani még tisztel sem szabad az őrtálló katonának. A foglyotábor feje, P. tábornok kitüntető szivélyességgel fogadott. Mint maga mesélte, 22 évet töltött Magyarországon, életének legszebb emlékei Pest, Kassa, Kolozsvár stb. garnizonjaihoz fűzik. Szavait megerősítették az összes magyar tisztak, kik megsúgták, hogy a tábornok annyira kitüntető szivélyességgel bánik velük, hogy a más nemzetiségű tisztak szinte féltékenykednek rájuk.

Megkezdődött az istentisztelet a szabad ég alatt s maga az Úristen is, mintha csak megakarta volna kézzelfoghatólag jutalmazni hű magyarjai áhítatát, előállította a napokig tartó esőt, sőt még a nap is elő-előbbült a komor felhők mögül. P. tábornokkal együtt megjelent az egész tisztikar és a magyar tisztaknek ott időző feleségei, gyermekei. Feszés vigyázzban állva kezdte a legénység a szentbeszédet hallgatni.

De mikor rákerült a sor a hazára, az elhagyott otthonra: «ahol immár 12 hónapja annak, hogy ha délben megterítik az asztalt, eggyel (!) kevesebbet terítenek; ha este megvetik az ágyat, eggyel kevesebbet vetnek meg; a gyerek kérdésére: édesanyám! miért nem jó oly sokáig haza az édesapám, a hitves csak könnyel tud felelni; hol a műhely már 12 hónapja néma s a szerszám rozsdásodik a falon, mert a gazdája a legnemesebb szerszámot, a fegyvert forgatja a haza védelmében . . . Ó, amikor ezekre rákerült a sor, akkor a büszkén hátraszegett fej lehanyatlott, akkor a csukaszürke pár pillanatra lefoszlott az én magyarjaimról, s akik nem ismerték a könnyet golyózáporban és gránátok zuhogásában, azoknak a szemébe odcsalta ezt a hivatlan vendéget az «otthon», a «haza» emlegetése.

De mikor a szó ismét arra fordult, hogy ezt az 1000 éves otthont, mit Árpád vérral szerzett, Szt. István kereszténnyé tett, őseink, Hunyadiak, Rákócziak vérral-vassal védtek és őriztek, alattomos ellenségek, királygyilkos szerbek, fari-zeus olaszok, elbizakodott oroszok, pusztulás és szolgaság hazájává akarják tenni, óh akkor a lehajtott fejek ismét dacosan hátraszegültek s a szemekben ismét az a tűz villogott, melyet ellenségeink már megtanultak ismerni. A családapa

lött való haza veszedelmének tudata má-ról-holnapra vert hidat. Az évek-évében, 1914-ben, a negyvennyolc és hatvanhét engesztelhetetlen harca anakronizmussá lett. És anakronizmussá lettek a faji, a vallási és a nemzetiségi ellentétek.

— Hát a magyar hagyományos osz-trák-gyűlölete hová lett? — kérdeztük álmélkodva, midőn csatába induló ezre-deinktől (hittük volna valaha?) a zeneka-rok *Jsten áldd meg-ének és Gott erhalte-jének* ölelkező hangjai mellett vettünk búcsút.

Elleneink megdöbbenet tekintettek össze, ó, mert ők, a híres tervekjavácsok, akik monarkiazúzó szándékaikban a «re-bellis» magyar pőrölynek is szerepet szán-tak, nem így képzelték el a nagy rapszódia magyar-uvertürjét. Mi pedig, csöndes szem-lélődők, boldog ujongással állapítottuk meg:

— Nemcsak érezni, érzéseinken *ural-kodni* is tudunk s ez már az önfegyelmzés-nek, a politikai érettség kritériumjának a jele.

De ha már itt vagyunk, könnyítsük meg a történelmi munkáját azzal, hogy egy történelmi faktumot, egy történelmi pozitívumot, már most leszögezzük.

Ismeretes, hogy a véres színjáték rendezőit, a háború kitörtekor, mily ke-serves csalódás érte a magyar szereplők részéről. Mi volt a nekünk szánt szerep lényege? Diplomatai kutatások nélkül is megállapíthatjuk, ha visszaemlékezünk, hogy a háború kezdetén hány-szor ütött ki a «magyar forradalom» tüze — az antant sajtójában; ha párhuzamot vonunk az oroszok kelet-porosországi és felső-magyarországi első vendégszereplése kö-zött; ha olvastuk a Felvidék megszállott területein százezrével terjesztett ama ma-gyar szövegű röpiratait az oroszoknak, amelyek szirénhangon, de bárgyú logi-kátlansággal biztosítják a «vitéz», a «lova-gias» magyar nemzetet arról, hogy a

hatalmas cár seregei nem a magyar szabad-ság ellen törnek s ígérnek neki fűt, fát és — alkotmányt; s végül, ha tanúi voltunk az elleneink csalódását követő vad el-keseredésnek, amelynek ellenünk támadt dühe már nemcsak az antant sajtójában, a második kárpáti orosz betörés vandaliz-musában is ott lángolt.

A magyar pedig — íme a történelmi faktum, a történelmi pozitívum, — *pillan-natnyi habozás vagy ingadozás nélkül, emelt fővel, erre és arra sem tekintve ha-ladt egyenesen a kötelesség, a becsület és a szövetségi hűség útján.* Tegyük hozzá: akkor, amikor szívében a keserűségnek egy óceánja háborgott és amikor ő volt a harcban álló világ egyetlen nemzete, amely a nagy világfölfordulástól mitsem várhatott, mitsem remélhetett.

És most menjünk tovább.

A harcmezőkön a magyar dicsőség fája ismét kivirágzott. Bujábban, színeseb-ben, pompásabban, mint valaha. Legendák keltek szárnyra a magyar harci virtus csodáiról. A «magyar honvéd» neve fogal-mommá lett. Fogalmává a rettenthetetlen hősiességnek, a haláltmegvető bátorságnak.

— Nagy Isten, — ujjongott bennünk a kellemes csalódás mámore, — hát mi ily *erősek* vagyunk? . . .

De nemcsak a harcmezőkön mutat-koztunk nagynak, erősnek. Itthon is. Az áldozatkészségben. S kiderült, hogy a ha-záért való áldozatra nemcsak készek, hanem *képesek* is vagyunk.

— De hiszen — álmélkodtunk a hadi-kölcsönök páratlan sikerén, — a mi föld-hözragadt, koldus szegénységünk nem is olyan földhöz ragadt, nem is olyan koldus . . .

Így tért vissza lassan-lassan, erőnk tudata révén, *önbizalmunk* s így leltük föl ismét — önmagunkat.

Bizony, bizony erre a háborúra ne-künk nagy, föltétlen szükségünk volt.

ismét honvéd lett, s a csukaszürke még fesze-sebben feszült a büszkén kidülesztett, domború mellkason. És én akkor meggyőződtem lelkem-ben, hogy magyar inkább százszor meghal, de az ő kunyhójában nem fog más tanyázní, az ő templomában nem fog más imádkozni, az ő búzáját más nem fogja aratni.

Vége lett a tábori-misének s ekkor egyik meglepetés a másik után ért. Először az «Isten áldd meg a magyart» . . . utána a «Gott erhalte» . . . s az elvonulás a Rákóczi-induló hangjainál. Nagyot néztem magyar tisztársaimra, de azok csak csöndes meglelégedéssel gyönyörködtek bá-mulatomon s csak annyit mondtak mintegy magyarázatként: csak mi tudjuk, mennyi piros magyar vérbe került, hogy Ausztriában el lehet játszani a Himnusz és a Rákóczit!

A nagyobbik meglepetés azonban még csak ezután következett. Közös ebédnél ültünk, az ablakok alatt a katonazene egyik magyar darabot a másik után játszotta, midőn a távirat megér-kezett: Novogeorgievsk vára elesett. A tábornok felállt és szóról-szóra ezeket mondta: «Bajtársak! A Mindenható Úristen, a magyarok legnagyobb ünnepére, Szt. István király napjára, szebb ajándé-kot nem adhatott volna, mint azt, hogy az oroszok legerősebb vára birtokunkba került. Felszólítottam önöket, hogy velem együtt háromszor kiáltás:

«*Éljen Magyarország!*» Hát persze, hogy olyan falrengető éljent még a tiszt-étkezde nem hallott s talán nem is fog, mint amilyen ezekre a szavakra kitört; talán a muszkák is meghallották. (És ha nem hallották meg, akkor a másnapi jobb menásiból biztosan megtapasztalták egy újabb orosz vár elestét, mert ilyenkor az jár ki nekik. Az élelmezési tiszt ugyan panaszkodik, hogy ha oly gyorsan fognak elesni az orosz várak, ő kénytelen lesz bőjti-napot elrendelni az egész táborban; de a magyar tisztek leintik.)

Végül az igazi magyar meglepetés a végére maradt. A katonabanda összeszedte a szerszámait és elvonult az ablak alól, midőn a hátam mögött egyszerre csak a leghamisítatlanabb cigány-hang szóval meg: «nagyságos tábori páter úr, milyen nótát tetszik parancsolni?» És már rákezdte a székelyek gyönyörű nótáját:

Messze-messze Rodostóban
Rákóczi van bujdosóban;
Piros vérnyom vezet arra,
Veszélyben a magyar haza.

Gyönyörűen, cigányosan húzta, nemhiába Pest első cigányprímása, aki tudja a jó Isten, hogy került ide. Elég az hozzá, hogy itt van, s miután hegedűje a lövészárookban — a hátizsákjában hordta — tönkrement, a tiszt urak vettek neki

Az új életre kelő Sáros.

«A pusztulás és a halál az életnek feltétele», hallatszik a természet nagy templomában a szó. Tűnődni kezdnek. Igaza van a természetnek, midőn ezeket a szavakat mondja; midőn a pusztulást csak eszközül használja egy boldogabb ideál megvalósítása érdekében, midőn hallgatagon vi-lággá kürtöli, hogy még a disszonanciában is a harmónia örök békéje leng? Mérlegelem a szavakat és úgy találok, hogy egyedül ő az, aki abszolút igazságot beszél.

Mennyi pusztulás és mennyi rom fészkelte be magát az élettől duzzadó felvidéki falvak közé?! Az ember szinte azt gondolja, hogy itten a halál tomboló dühét megállítani nem is lehet. És most . . .? Bizalommal várja az új életet a csak nemrégén síró arc és remél az, aki szitokra fakadt, — mert él.

Nevetni kezd a természet: mosolyba göm-bölyödik az imént még szomorú arca és építeni kezd. Munkások, mesterlegények, kőművesek, ácsok, pallérok nyüzsgönek a természet ideiglenes sírkertjében; dal kezd feltörni ott, ahol ezelőtt a felcsapó láng, a hideg, sírás, zengés-zúgás ad-ták az élet ördögi koncertjét.

A kormány, a vármegye, városok, bankok, gyárak, egyesületek, katonák, magánemberek . . . halomra hordják fillérjeiket és érvényt emelnek annak az igazságnak, hogy nincsen halál, csak átalakulás, hogy minden elmulás csak egy vezető út az újabb élethez.

Újabban gróf *Széchenyi* Miklós nagyváradi püspök járult a nemes mozgalomhoz.

Váradfalva felépítésének érdekében ugyanis *Rimler* Károly nagyváradi polgármester a napok-ban látogatást tett gróf *Széchenyi* Miklós m.-püspöknél, hogy támogatását és anyagi segítségét kérje ehhez az akcióhoz. A polgármester e látog-átása alkalmával egy végtelenül kedves és örven-detes terv pattant ki.

Rimler Károly polgármester kérésére ugyanis gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspök kijelentette, hogy eddig azért nem tanúsított intenzivebb érdeklődést a nagyváradi akció iránt, mert a *Széchenyi*-család egymaga akar felépíteni egy falut a felvidéken: *Széchenyifalvát* s ő, gróf *Széchenyi* Miklós e szép akcióból akarja először kivenni a maga részét.

Eddig csak az egyes törvényhatóságok indí-tottak mozgalmat az elpusztított falvak felépi-

egyét s azóta itt örül és búsul a tisztekkel, kik mindenhová magukkal viszik. Megtanult egypár osztrák nótát is s azokkal úgy elbolondította a jó osztrák sógorokat, hogy pl. a közelfekvő waydhofeni fürdőhelyről egy kirándulásról 120 kor.-val jött haza. Pedig csak egy bártfai kontrás segédkezik neki.

A cigányzenénél hamar elbúsul a magyar. Most is úgy volt! Alig vettük észre, hogy a tábornok német tisztársaival eltávozott, mi csak a nótán csüngtünk. Egymásután előkerültek a bőrtárcában legféltettebben őrzött fényképek: «nézd, a feleségem, — a gyermekem — a menyasszonyom». Milyen elmerengve, milyen bú-san nézte mindegyik a magát! . . .

Még egypár nóta, még egypár szíves kéz-szorítás, és én azzal az ígérettel, hogy nemso-kára ismét meglátogatom őket, ismét a bécsi gyorsvonaton ültem, hogy visszatérjek a császár-városban szenvedő honfitársaimhoz. Ne féltünk a magyart idegenben, ne féltünk soha, mert úgy szeretni a hazáját, mint a magyar, nem szereti egy nép sem! Talán azért is segíti oly csodálatosan Istene! . . .

Wien, 1915. aug. 22.

Dobránszky József,
tart. tábori lelkész.

tésére és iga-
öröm vesz erő-
legelő és leg-
Széchenyieknek
adunk. A gr-
dása buzdítan-
és a pénzvilág
módon adjan-
és jótékony-
Érdekes a
Felvidéken m-
Mind az ő
dült, egységes

Megfoghat-
a köztudatba
koronába kerü-
tudják 1950 ko-
csak úgy lehe-
megvásárolt k-
melteti a földn-
árban számítja.
hozzájárulni, a
igazgatás céljai-
miniszter, az e-
pedig a vallás-
A kárvallottak,
segédkeznek,
rájuk eső részt,
masak, úgy ka-
törlesztésre. A s-
fogal magában.
méter széles, a
méter széles. Me-
tekről a szabvár

Különös stí-
támasztott közse-
amelyeknek má-
mondói és évsz-
Rákóczi kuruca-
szeszélyesen ép-
szórta volna sz-
népét nem sza-
szerűségéből, an-
a legnagyobb m-

Táplálé-
italt ad

A hang

A hangjegy-
rostyánnal körü-
lamok kóvályog-
A lelkében örül-
ragadta üstökük
papirostra.

A kúszó növ-
beözönlő, vízszin-
pedig csobogott

Az emberke-
lönös állapotban
egy érzés-kompl-
hangulatban volt
zója volt, mert a
tó terült el, mel-
csendességgel: r-

Még néhány
mintegy öntuda-
gyon szép, Annu-
engem».

Azután kinéz-
maga után a fej-
fülsiketítő lármá-
azt gondolta: «A-
nak benne a vir-
A hangjegy

tésére és igazán a legnagyobb es legőszintébb öröm vesz erőt a szívünkön, mikor Magyarország legelső és legősibb mágnás-családjának, a gróf Széchenyieknek e nagyszerű szándékáról hírt adunk. A gróf Széchenyi-család e jótékonykodása buzdítani fogja a többi mágnás-családokat is és a pénzvilág előkelőségeit is arra, hogy hasonló módon adjanak megnyilatkozást hazafiasságuknak és jótékony szívüknek.

Érdekes annak a megállapítása is, hogy a Felvidéken miképpen építik fel az új épületeket?

Mind az öt vármegyében, ahol az ellenség dúlt, egységes terv szerint építik fel a lakóházat.

Megfoghatatlan úton és módon vésődött be a köztudatba az, hogy egy lakóház hatszáz koronába kerül. Tévednek. A normál-házat sem tudják 1950 koronánál olcsóbban felépíteni. Ez is csak úgy lehetséges, hogy az építési anyagot megvásárolt községi és úrbéres erdőkből termelteti a földművelésügyi miniszter s önköltségi árban számítja. A kárvallott 450 koronával köteles hozzájárulni, a többit az állam fedezi. A közigazgatás céljait szolgáló középületeket a belügyminiszter, az egyházi jellegű és iskolai épületeket pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter építteti. A kárvallottak, ha a házuk építésénél maguk is segédkeznek, munkabéren is megkereshetik a rájuk eső részt, ha azonban erre nem volnának alkalmasak, úgy kamatmentes kölcsönt kapnak a törlesztésre. A szabványterv csupán két helyiséget foglal magában. Az egyik 5,5 méter hosszú, 4,0 méter széles, a másik 4,0 méter hosszú és 2,5 méter széles. Mellékhelyiségekről, gazdasági épületekről a szabvány-tervek nem gondoskodnak.

Különös súlyt helyeznek a romjaikból fel-támasztott községek rendezésére. A régi falvak, amelyeknek már akkor is voltak öreg mese-mondói és évszázados szájhagyományai, amikor Rákóczi kurucainak adtak menedéket, olyan szeszélyesen épültek fel, mintha gyermekkéz szórta volna szét játékházait. A kárpáti falvak népét nem szabad kivetkőztetni a maguk egyszerűségéből, amelyhez nemes és regényes keretet a legnagyobb művész készített — a Természet.

Táplálékot és ne alkoholos italt adjunk katonáinknak!

A hangjegyember titka.

A hangjegyember ott ült a hederával, bo-rostyánnal körülütközött nyári szobájában. Dal-lamok kóvályogtak fejében: az élet melódiai. A lelkében örült táncot járó hangjegyeket meg-ragadta üstökükénél fogva és odaszegte a kotta-papírosra.

A kúszó növények hallgatagon néztek reá; a beözönlő, vízszintesen folydogáló nap-ugárfolyam pedig csobogott a levelek között, nevetett.

Az emberke ezt nem vette észre; máma kü-lönös állapotban volt: öntudatlan mómorban úszott, egy érzes-komplexum volt, egy szív. Hogy ilyen hangulatban volt, annak talán a festői táj is oko-zója volt, mert a távolban egy kisebbszerű hegyi tó terült el, mely telve volt fürdő napsugarakkal, csendességgel: magával az étellel.

Még néhány hangjegyet szívott a lelkéből és mintegy öntudatlanul mormolászta: «Annuci na-gyon szép, Annuci büszke, Annuci látni sem akar engem».

Azután kinézett az útra, hol két részeg húzta maga után a fejét. Nem vette észre őket, pedig fülsiketítő lármával mentek el előtte. De ehelyett azt gondolta: «A koszorút elkészíttem! Elhervad-nak benne a virágok valaha?»

A hangjegykoszorúra gondolt. A gondola-

Élelmezésünk.

A háború okozta drágaság éppen úgy, mint a megélhetésnek, illetve élelmezésnek biztosítása rendkívül nehéz feladatokat ró városunk vezető-ségére, amelynek igazán emberfeletti munkájába kerül, hogy városunk közönségének élelmezését, fűtőanyaggal való ellátását biztosítsa.

Igazán távol áll tőlünk egyesek érdemeinek kidomborítása, de lehetetlen kitérnünk annak a nagy, gondos, szinte atyás munkának megem-lítése elől, melyet polgármesterünk, Faragó József fejt ki, hogy városunk közönségének élelmezését épp úgy, mint fűtőanyaggal való ellátását bizto-sítsa. A szinte elkényeztető gondossága kiterjed mindenre.

A lakosságnak fával, szénrel való ellátását a legszerencsésebb kézzel oldotta meg, mert nem-csak fűtőanyaghoz juttatja a közönséget, hanem oly jutányos árban is, amelyben magánosoknak más úton lehetetlen volna hozzájutniok.

A közönségnek liszttel való ellátása szintén biztosítva van már, 420 vasúti kocsi gabonának beszerzésével. A közönség egy esztendőre beje-lentett lisztzükségletének felét biztosító liszt-cédulákat előre kapja. Ezek havi érvénnyel külön-féle színűek lesznek. Az egyes hónapokban el-nem használt lisztcedulák a következő hónapokban érvényüket veszítik. Hogy példával illusztr-rájuk, a szeptemberi lisztcedulákkal például októberben nem lehet már lisztet vásárolni.

Amennyire biztosítva van közönségünk fűtő-anyag- és lisztzükségleteinek kielégítése, ugyan-ezt nem mondhatjuk közönségünknek hússal való ellátásáról.

Mert eltekintve a sokszor hétről-hétre előfor-duló árhullámzástól és attól, hogy a közönség erről előzetes tudomást sem szerezhet, megesis az is akárhányszor, hogy a minimálisra redukált húsfogyasztás mellett sem juthatni húshoz. E kér-dés — mely nem kevésbé fontos, mint az előbbi kettő — sem nyer megnyugtató megoldást, míg polgármesterünk nem nyúl annak rendezéséhez akár hatósági mérszárszék felállításával, akár más módon. Nincsen kérdés, mely meg nem volna oldható, különösen akkor, ha annyi teherrel, szeretettel s gondossággal látnak hozzá, amennyi mindezen kvalitásokból Faragó József polgár-mesterben megvan.

A hús ára egyébként szept. 1-jével erősen felszökken, amit a mérszárosok avval indokolnak,

tok gyors egymásutánban váltakoztak agyá-ban: A virágok nem hervadhatnak el, mert ő Annucit nagyon szereti, mert ő nem feledi el soha, soha őt.

Majd arra gondolt, hogy ő Annucit nem is ismeri és talán sohasem is fogja. Ezenkívül Annuci már talán a másé is... De mit is beszél: az hazug-ság, hogy már másé! Annucit nem rabolhatja el tőle senki sem; Annuci az övé lesz, meg lehet, hogy nem ezen a sár-golyóbison, de ez előtte nem sokat számít. Ő maga meghal, de örökléni fog dalában. Annuci is meghal, de élni fog a dalhoz fűződő emlékekben, a dalhoz fűződő sóvárgásban. Igen, mind a ketten ott fognak élni a dalban egymásért. Azok a szirmok pedig, amiket hang-jegyekből font, elévülhetetlenekké lesznek, mint a drágakő. És ők ezek között a szirmok között fognak élni!

Sötét volt. Az égnek a királynője fehéren nevetett le a magas égből. Fénye olyan volt, mint az ausztráliai opálé: kékes piros. Az égnek a sötétjén némaság, magány honolt, csak olykor-olykor botorkált végig rajta egy-egy felhő-fosztlány.

«Igen, a szirmok drágakövekké válnak — mondotta halkán a hangjegyember —, Annuci is drágakövekből lesz és én fogom adni a ragyo-gását, csillogását.»

Elhallgatott kissé, azután ismét mormolászott

hogy a szomszéd Abaújvármegye székhelye nálunk szerzi be nagyrészen hússzükségletét.

Szeptember 1-jétől a következő árakat állapította meg rendőrkapitányunk:

Marhahús . . .	kg. 4 kor. — fill.
" II. oszt. . .	3 " 80 "
Sertéshús . . .	3 " 60 "
Borjúhús . . .	3 " — "
Juhhús . . .	2 " 40 "
Zsír . . .	6 " — "
Szalonna . . .	5 " 60 "

HIREK.

Vasárnap délután.

A hét utolsó stációján vagyunk: vasárnap van. A nap megtörli izzadt homlokát és ilyen szavak röppennek el forró ajkáról: «A gőzfürdő-ből elég volt, a túrából is; most vízre vágyom, testemet megacélozó, hűsítő cseppekre. Még negyvenöt fok, jóságos Isten! Még ennyit kell futnom, míg elhagyom ezt a háborgó földet!»

Egyszóval, hogy rövid legyen, négy óra felé járhat az idő. A városi utca — a nap beszélge-tését kivéve — a csendesség védő szárnyai alá hajtja fejét és élvezi a friss, eső utáni levegő illatát. A szírványának törött abroncsa már alig látható. Csendes minden. Az utca túlsó végén két fekete pont megy. Növekednek, kövérednek, mint az esti anyak: közelednek. Lassan az arcok is felismerhetőkké válnak. Az egyik arc hosszú-kás és sápadt és egy asszony tulajdona; a másik arc gömbölyű és fehér és egy felserdült leány képét mutatja.

Mind a két arc feketélik a gyásztól, mind a két arc komor és kísért. Az asszony arcán Niobe fájdalom ölelkezik a lemondással, a leány arcán pedig a szikszatini madonna varázsa a szét-foszlott reménnyel.

A fák lombját megsuhogtatja a szél és hangot csal ki a levelekből: halk zizegést. Az asszony érti, mit mesél a lomb és válaszol: «Ő meghalt és a bánatot itthagya nekem . . .»

Mind a két fátyol tovalibben. Néhány elsár-gult falevél kezdi sírni a mulandóság örök elégiáját lábaik alatt.

A lányka érti a falevél beszédét és oda-súgja halkán nekik: «Nincsen olyan bánat, mint az én bánatom».

Az utcának csaknem a másik végére érnek már, de egymáshoz egy szót sem szólnak.

valamit: «Miből is lesz az arca? No, hogy erre rá nem jöttem: rózsapiros rhodochrositból, szemé pedig, ez a tündöklő két szemepárja pedig azuritból, vagy ametisztből.»

A tó partja felől harmonika szava hallatszott és boldog, játszi enyelgés. A sok szentjánosbogár mind kigyújtotta arany mécsesét és háztűznözbe indult. A hold titkon az egyik szemével a tó felé pislantott és haragosan hessegette el a felhőket melyek őt meg akarták akadályozni a csodás panorama szemléletében.

A hangjegyemberke szinte öntudatlanul be-szélgetett önmagával: «Keze pedig hófehér aragonit lesz, valódi stíriai aragonit, haja sötétebb, mint a füstkvarc, olyan, mint az epidot, szája tüzes rubin, a ruhája zöld . . . zöld színben ragyogó malachit . . . igen malachit.»

Az éjszaka feleútját már megtehetette, mikor a harmonika a tó partján álomra tért. Bent a kis nyári szobában a hangjegyember szabályos szu-szogása hallatszott. A földön általános volt a nyugalom. Csak az égen volt élet: az égnek a csillagai ünnepi díszben sétáltak és hallgatták Szent Dávid régi kremonai hegedűjének kurucos szíve-dobbanását.

Éhjön

Az asszony — hogy mindenki megtudja, hogy kiről van szó — Wallerné, a bankhivatalnok felesége, jobban mondva csak volt a felesége. mert férje a háborúba ment és meghalt. A leánykát is láttam valahol... Ha jól emlékszem, a bankhivatalnok fiával járt együtt sokszor. Akkor még mosolyban és gyöngyös kacagásban tör ki belőle az élet; akkor még csak hírből ismerte, mi a fájdalom, és regényekből, mi az szertefoszott boldogság.

... Csendesen, halkán lebegtek el a járda kövezetén. Az asszony gondolataiba és az élet tragikumába mélyedten húzta maga után a végét letipró láncát; a leányzó pedig kergette a képzeletet: Búcsú... néhány könnyecsepp... elfojtott keserv, magánybazaroklás... kedves levelek... megsebesülés... kigyógyulás... még melegebb kapocs a szívek között, azután ismét csak csatatér...

Az utca csendes volt, csak az egyik házból hallatszott ki a nyitott ablakon keresztül az emberi hangok közé elvegyült pohár csengése és a pianó fátyolozott vibráló hangja: «Ki vágyom a temetőbe pihenni...» *Ehjó.*

Szinyei Merse István főispán — tekintettel a rekonstrukció nagy munkájával járó, minden idejét igénybe vevő elfoglaltságára — magánfeleket csak péntek délelőttöként 10—12 óra között fogad.

Kinevezés. Ófelsége dr. Holénia Gyulát, városunk főorvosát, az eperjesi Vöröskereszt-kórház igazgató-orvosát ezredorvossá nevezte ki. E kinevezésben is keressük elismerését annak a fáradságtalan, lelkes, odaadó, nagy önfeláldozó munkának, melyet dr. Holénia Gyula a háború kitörése óta a Vöröskereszt-kórházban önzetlenül kifejtett.

Hódoló küldöttségünk. A magyar törvényhatóságok hódoló küldöttségeiben, melyek e hó 2-ikén járultak Ófelsége elé, Sárosvármegye törvényhatósága is résztvett. A küldöttségben, melyet Szinyei Merse István főispán vezetett, résztvettek dr. Novák István eperjesi m. püspök, Tahy József alispán és Szepesházy Imre orsz. képviselő.

Előléptetés. A pénzügyminisztérium Lamos József pénzügyőri felügyelőt, Eperjesen való meghagyása mellett, a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztályba nevezte ki.

Jubileum. Hambrich Károly pénzügyigazgatósági irodavezető f. hó 1-jén töltötte be állami szolgálatának 40-ik esztendejét. A pénzügyi igazgatósági tisztviselők ez alkalomból kedves ajándékkal lepték meg az ünnepeltet, kinek az emlék-tárgyat maga a pénzügyi igazgató nyújtotta át lelkes szavak kíséretében. Este tiszteletére társas vacsorát rendeztek tisztársai, melyen lelkes szavakkal éltették az érdemes irodavezetőt.

Bíróságunk köréből. A király Lacossil Ernő eperjesi járásbírói albírói járásbíróvá, Eissel Emilt, a felsővízközi járásbírói albíróját ugyancsak járásbíróvá, Kremer Ernőt, eperjesi kir. törvényszéki jegyzőt a sztroptói járásbírói albíróvá és Farkas Lajos eperjesi törvényszéki jegyzőt az eperjesi kir. törvényszékhez albíróvá nevezte ki.

Meghívó. Az eperjesi Vöröskereszt-kórház fennállásának és áldásos működésének évfordulója alkalmából a sárosvármegyei Vöröskereszt-választmány f. hó 5-ikén, vasárnap d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órakor a kórház orvosi szobájában ünnepélyes ülést tart, amelyre a kórház intéző-bizottsága t. tagjainak szíves megjelenését kéri a választmány elnöksége.

A 18-asok itthon. Házi-tüzérezredünk pótkerete mult hó 31-ikén városunkba visszatért. Az állomásnál az érkezőket városunk nevében Faragó József polgármesterrel az élén, Magyar József főjegyző és Saly Győző rendőrkapitány fogadták.

Az Eperjesi Ipari és Gazdasági Hitel-szövetkezet tagja ezúton is felhívja üzletrészes tagjainak figyelmét, hogy közgyűlési határozat értelmében az 1914. évi nyereségből az 1913. év végéig befizetett üzletrészesek után 5% osztalékot fizet. Az osztalék a hitelszövetkezet pénztáránál készpénzben felvehető. Egyben értesíti a hitelkereső közönséget, hogy váltókra, valamint bélyeg-, illeték- és költségmentes jelzálogi bekebelezés mellett kölcsönöket nyújt tagjainak. Betétek után állandóan 5% kamatot fizet.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára aug. 18—27-ig a következő nemesszívú adományok folytak be: Mussoni Antalné 5 kor., Péchy Ferenc Kisszeben 2 kor.; aug. 28-tól szept. 3-ig: Szaiberth Anna II éves tanítónőképző-int. növendék 20 kor., amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

A cs. és kir. közös hadügyminisztérium szept. első felében a következő cikkeket szándékozik beszerezni: cipészszerszám-garnitúrák, szabó-sze szám-garnitúrák, varró, biztonsági és gombostű, fehér és fekete cérna, sipkarozották, szürke köpenyhurok, gömbölyű fejű sodronyszeg, faszeg, talpfúró, árák, cipészfonal, cipészörte, suszterszurok, lábszif, sárkefe, ruhakefe, cipőkefe, sarkantyúsif, cipészreszelő, derékövcusztató, jelzősíp zsinórral, hegymászó-cipőszeg, vasúti karszalag, fekete-sárga karszalag, egészségügyi karszalag, élelmi-szercsomagoló-zsákok, legénységi szolgálati jelvények, katonai jubileumi keresztetek szalaggal, zsávolykabátok, evőeszköz-garnitúrák vagy egyes evőeszközök használható minőségben. Minták iránti felvilágosításokat a katonai ruhatárak, valamint a ruházati mintaosztály (Brunn am Gebirge, Bécs mellett) nyújthat. Az ajánlatoknak tartalmazniok kell a darab szerinti árat, frankó ruhatár, a szállítandó mennyiséget és a szállítandó határidőt. Az ajánlatok 1-koronás bélyeg alá esnek.

A kassai kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a kielcei cs. és kir. kormányzóság önálló füzetben megjelentette azoknak a határozatoknak gyűjteményét, melyek a lengyel okkupált területekkel való kereskedelmi forgalmat szabályozzák. E füzet, mely a tarifális, továbbá a vámszabályokat és a személyi forgalom tételeit tartalmazza, 1 koronáért és 6 fill. portókölt-ségért a kielcei kormányzóságnál megszerezhető.

Száz év előtt

még éppenséggel nem tartozott a ritkaságok közé a teljesen ép fogor 50-, 60- és 70-éves emberek szájában. Az emberiség józanul élt, a lenyugvó nappal együtt feküdt le és a felkelő nappal együtt kelt fel, mértékletesen élt és nem izgatta magát. És ma! Manapság a teljesen ép fogor valósággal ritkaságszámba megy.

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy mindenki szokja meg a mindennapi rendszeres, antiszeptikus szájápolást. Járjon szájról-szájra, barát figyelmeztesse a barátját, szülő a gyermekét: ápolod a fogaidat, tartsd tisztán a szádát, öblögesd naponta többször is és gondoskodj róla, hogy fogaid épek maradjanak, óvd meg egész szájüregeted a fog- és egészségrontó baktériumoktól és rothadási termékektől! Nem elég, ha fogaidat fogporral vagy fogpéppel tisztogatjuk meg; a mindennapi fogápolás csak akkor lehet teljes és eredményes, ha olyan fertőtlenítő hatású szájvízzel történik, mint amilyen az Odol.

Aki reggel és este Odol szájvízzel és fogkefével tisztogatja meg a száját és fogait, az elkerüli a baktériumok kártékony hatását. Az egész csak kis fáradságba kerül, reggel és este pár pernyi munkába, ennyit pedig mindenki áldozhat az egészsége érdekében. Az Odollal végzett szájöblögetés a szó szoros értelmében valóságos egészség- és életbiztosítás, amelynek díjtétele naponként csak egy pár fillérre rug.

Értesítés. Putschalkó Marianna zongora-tanítónő a tanítást — az orsz. zeneakadémia tanterve szerint — szept. hó 1-jétől megkezdi, azonkívül külön magyazene-órákat is vállal. Jelentkezni lehet lakásán (Fő-utca 37. sz.) d. u. 2—5-ig.

Pályázat katonai szövetek szállítására. A m. kir. honvéd központi ruhatár parancsnoksága tábori szürke szövetek, és pedig: zubbony, köpeny, köpenybélés és nadrag, valamint gyapjú-kapcák szállítására bármikor benyújtható ajánlatra pályázatot hirdet, melynek feltételei a kassai kereskedelmi és iparkamaránál megtudhatók.

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT
csecsemők
gyermek és lábadozók legjobb
tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozot és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I, Biberstrasse 3/U.

TANÜGY.

Állami iskolai gondnoksági elnöki lemondás. Erdős Tivadar bártfai áll. gimnáziumi igazgató a gimnázium megszűnése okából Bártfáról elköltözik s így az ottani áll. elemi iskolánál viselt gondnoksági tisztségéről lemondott. Ezen alkalomból Szabó Elemér várm. kir. tanfelügyelő a nevezett igazgatónak az ottani áll. iskola érdekében hosszasan kifejtett ügybuzgó és sikeres működéséért a vall.- és közokt.-ügyi miniszter nevében köszönetét nyilvánította.

Gyakorlóiskolai helyettes tanítónői beosztás. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet gyakorló el. iskolájánál a tanítónői állás üresedésben van. Szabó Elemér kir. tanfelügyelő az említett gyakorlóiskolához szolgálatra elre Mihlner Boriska zborói áll. tanítónőt osztotta be.

Tanítónő jubileuma. Özv. Kubányiné Nyulász Ilona héthársi áll. isk. igazgató-tanítónő 25-éves tanítói jubileumát ünnepelte augusztus 18-ikán Héthárs közönsége. A jubileum alkalmából tiszteletére volt növendékei zenedéputánt rendeztek. A szép-n sikerült zenedépután 150 kor. tiszta jövedelmet eredményezett, mely összeg a hadban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái javára illetékes helyre juttatott. Az ünnepélyen megjelent Szabó Elemér, vármegyei kir. tanfelügyelője is tisztikarával, aki melegen üdvözölte az ünnepeltet jubileuma alkalmából, kiemelve az iskolai, mint iskolán kívüli sikerdús munkásságát, melyért az osztatlan tisztelet és nagyra-becsülés részese. A rendezett zenedéputánon a következő felülfizetések történtek: Péchy Zsigmond 20 kor.; Berzeviczy Albert, Szinrecsányi Jenő, Bornemisza Lajos, Brühl József 10—10 kor.; dr. Kádas Miklós, Piller Géza, dr. Havas Oszkár 8—8 kor.; Brühl Menyhért, Harsányi Mária, Groszwirth Fülöpné, Huhra András 5—5 kor.; Groszwirth Samu 4 kor.; Zsebráczy Gyula, Klein N., Pajtás József 3—3 kor.; dr. Munk Lipót, Zsebráczy Géza, Marossy Augusztina, Soltész Eda, dr. Groszwirth Zsigmond, Szabó Elemér, Kopp Mór, Hegedűs Győző, Krajczér Endre 2—2 kor.; Landa Lipót, Bedlovics András, Vallach Mór, Poklemba Endre, Fischer Mór, Berzeviczy Rikolné, Stronczer Gyula, Szedlák Béla, Mikó József, Sarlay Sándor, Groszwirth Lajos, Heitlinger Adolf, Dessewffy Ilonka, Kielian Jolán, Langer Sarolta 1—1 kor.

Szabadságolás szigorítása. A vall.- és közokt.-ü. miniszter az állami tanszemélyzet szabadságolása körül az új tanévtől kezdve szigorított eljárást léptetett életbe. Eszerint betegség esetén szabadságidő a beadott kérvény alapján a vall.-

és közokt.-ü. m. kir. belügy-illetékes ügyosztály felülvizsgálathoz. Aki szabadságkérést tesz, az a bizonyítvánnyal iskolai hatóság közokt.-ü. miniszter bádsgolási engedélyt nem hagyhatja. heti. Oly tanerő ségbe esnek, vagy hoz köt, a szabadság is távol marad azok is, akiknek fordul elő. A szabadságolás letnek az iskola kozmányán a t. előtt mihez tart az azon tagjaival kozmányon n. alkalomadtán k.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző

NY Szomba

IVY BEY

a hadü. engedé. bemuta

„Uránia“-M

Arjegyzékok, értekezések, könyvek, papírok, pénzesleltalványok

KÖ

Díszműve sorok, táblák és esketők hivatalok, nyomtatványok

és közokt.-ü. miniszter részéről elrendelendő s a m. kir. belügyminisztérium kebelében működő illetékes ügyosztályban megtartandó *állami orvosi felülvizsgálathoz képest* fog csak engedélyeztetni. Aki szabadságidő engedélyezését tanévközben kérelmezi, az tartozik ezirányú hatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényét az illetékes iskolai hatóság útján felterjeszteni a vall. és közokt.-ü. minisztériumhoz, ahonnan veendő szabadságolási engedély előtt munkakörét senki el nem hagyhatja és szabadságidejét meg nem kezheti. Oly tanerők azonban, akik heveny betegségbe esnek, vagy akiket szenvedő állapotuk ágyhoz köt, a szabadságolási rendelet leérkezése előtt is távol maradhatnak az iskolától, hasonlóképpen azok is, akiknek családjában ragályos betegség fordul elő. A miniszteri rendelkezés értelmében a szabadságolást szabályozó rendelet a tantestületnek az iskolai év elején tartandó első tanácskozásán a tantestület jelenlévő összes tagjai előtt mihez tartásul felolvasandó s a tantestület azon tagjaival pedig, akik a szó alatt levő tanácskozáson nincsenek jelen, a rendelet tartalma alkalomadtán közlendő.

Felelős szerkesztő: **Kiadótulajdonosok:**
Dvortsák Győző. **Koós Ernő és Frigyes.**

NYILTTÉR.
Szombaton és vasárnap:

IVANGOROD BEVÉTELE

a hadügyminisztérium által engedélyezett felvétel, ::
bemutatásra átengedve az „**Uránia**”-Mozgóképszínháznak.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi július hó 1-jétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	r. 4 ⁰³	d.12 ⁴⁰	e. 6 ²⁶
Hernádtihany	"	"	" 12 ⁴⁹	"
Hernádszentiván	"	4 ¹⁶	" 12 ⁵⁹	6 ³⁵
Terebő	"	"	" 1 ⁰⁸	"
Abos	érk.	4 ²⁵	" 1 ¹³	7 ¹⁵
Abos	ind.	4 ⁵⁹	" 1 ¹⁵	7 ³⁵
Eperjes	érk.	5 ²⁴	" 1 ⁴⁰	8 ²¹
Eperjes	ind.	6 ¹⁵	" 1 ⁵⁵	10 ⁰¹
Nagysáros	"	6 ³⁶	" 2 ¹²	10 ³⁴
Kisszeben	"	7 ²⁵	" 2 ⁴³	11 ²⁵
Héthárs	érk.	7 ⁵⁵	" 3 ⁰⁵	11 ⁵⁸
Héthárs	ind.	8 ¹⁷	" 3 ¹⁰	12 ¹⁷
Pusztamező	"	8 ⁵⁵	" 3 ³⁹	1 ¹⁵
Orló	érk.	9 ¹⁵	" 3 ⁵⁵	1 ³⁵

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	r. —	e. 3 ⁵⁶	du.1 ¹⁰	e. 7 ⁵⁰
Pusztamező	"	"	4 ²⁸	" 1 ³⁰	7 ⁵⁶
Héthárs	érk.	"	5 ⁰⁴	" 1 ⁵⁵	8 ³⁶
Héthárs	ind.	"	5 ²⁰	" 2 ¹⁵	8 ⁴⁷
Kisszeben	"	r. 6 ⁰³	" 2 ⁵⁰	" 9 ¹⁵	"
Nagysáros	"	"	6 ⁴³	" 3 ¹⁵	9 ³⁸
Eperjes	érk.	"	7 ⁰⁴	" 3 ³⁰	9 ⁵⁰
Eperjes	ind.	6 ²⁰	" 8 ³⁴	" 3 ⁵⁵	10 ²⁵
Abos	érk.	6 ⁴⁶	" 9 ³⁰	" 4 ²²	10 ⁵¹
Abos	ind.	7 ¹⁸	" 9 ⁴²	" 4 ²⁵	11 ¹⁶
Terebő	"	7 ²²	"	"	11 ²¹
H.-Szentistv.	"	7 ³⁰	de.10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtih.	"	7 ³⁶	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	7 ⁴¹	" 10 ²⁵	" 4 ⁴⁷	11 ⁴⁰
Budapest	érk. du.	2 ²⁰	e. 8 ⁵⁰	e.10 ⁴⁰	r. 8 ¹⁵
Zsolna	érk. e.	6 ¹⁰	e. 6 ¹⁰	e. 5 ⁵⁴	d. 12 ⁰²
Zsolna	ind. e.	9 ²⁷	e. 9 ²⁷	r. 6 ⁵³	du.12 ²⁷
Bécs	érk. r.	7 ⁵⁰	r. 7 ⁵⁰	du. 5 ⁴⁰	e. 6 ²⁰

A vasúti számmal nyomtatott óraszám gyorsvonatot jelent.
A Kassáról este 6 ó. 26 p.-kor induló és az Orlóra éjjel 3 ó. 56 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	r. 5 ⁴⁰	d. u. 1 ⁵⁰	e. 9 ⁰⁵
Sebeskellemes	"	5 ⁵⁰	" 1 ⁵⁹	9 ¹⁵
Alsósebes	"	5 ⁵⁷	" 2 ⁰⁵	9 ²¹
Kapi	"	6 ⁰⁸	" 2 ¹⁵	9 ³³
Fulyán	"	6 ¹²	" 2 ²⁰	9 ³⁷
Töltszék	"	6 ²⁰	" 2 ²⁷	9 ⁴⁵
Deméte	"	6 ²⁴	" 2 ³⁰	9 ⁴⁹
Magyarasszalavicza	"	6 ⁴⁷	" 2 ⁵¹	10 ⁰⁷
Oszikó	"	6 ⁵⁷	" 2 ⁵⁸	10 ¹⁴
Hertnek	"	7 ²⁰	" 3 ¹⁸	10 ³⁸
Kolossó	"	7 ³⁹	" 3 ²⁹	10 ⁴⁴
Bártfa	érk.	7 ⁵⁰	" 3 ⁴⁰	10 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r. 5 ⁴⁵	d. u. 1 ⁵⁰	e. 8 ⁰⁰
Kolossó	"	5 ⁵⁷	" 2 ⁰²	8 ¹²
Hertnek	"	6 ¹⁵	" 2 ¹⁹	8 ³⁴
Oszikó	"	6 ²⁹	" 2 ³³	8 ⁴⁹
Magyarasszalavicza	"	6 ³⁸	" 2 ⁴⁴	9 ⁰²
Deméte	"	6 ⁵²	" 2 ⁵⁸	9 ¹⁶
Töltszék	"	6 ⁵⁶	" 3 ⁰²	9 ²⁰
Fulyán	"	7 ⁰³	" 3 ⁰⁸	9 ²⁶
Kapi	"	7 ⁰⁸	" 3 ¹⁴	9 ³²
Alsósebes	"	7 ¹⁸	" 3 ²⁴	9 ⁴²
Sebeskellemes	"	7 ²⁵	" 3 ³¹	9 ⁴⁹
Eperjes	érk.	7 ³⁴	" 3 ⁴⁰	9 ⁵⁸

A m. kir. állami faipari szakiskola szeptember 15-ikére iskolaszolgát keres.

Lakás, fűtés, világítás és havi 70 K.

Mosószappan

kilónkint 1 kor. 70 fillérért kapható

Veszélt Jenőné, Eperjes, Kossuth L.-u. 12.

Malmot

bérbevesz egy molnár, ki eddig nagy malmot önállóan vezetett. :: ::
Cím a kiadóban.

A kisszebeni m. kir. földművesiskola igazgatósága (vasúti megállóhely Orkuta) azonnali belépésre

iskolaszolgát

keres. :: ::
Havi fizetés: teljes ellátás mellett 30 korona.

■ Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intélevek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcédulák, falragaszok, árukönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

■ Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ugyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződéses, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

□ **KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET** □

KÓSCH ÁRPÁD :: EPERJES

□ **PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR** □

■ Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, táncrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása több- :: színű, valamint másolónyomással is. ::

■ Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árukönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. ■ Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

ŐSZI VETÉSHEZ

üszök és varjú kártevői ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos a 8 év óta kitűnően bevált

CORBIN

magcsávázószer alkalmazásával. A közlegő őszi vetéseknél nélkülözhetetlen annyival is inkább, mert rézgalic nem kapható. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csírázását! **Egyszerű alkalmazás! Olcsóbb, mint a kékkő.** Nagyszerűen bevált búza, zab, rozs, tölgyemag, répamag, árpa, kender, konyhavetemény, kukorica stb. csávázásánál. Próbálja meg saját érdekében!

Bizonyítványmásolatokat, használati utasítást és árajánlatot azonnal küld:

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Újpest,

valamint a főelárúsító: **FRIEDMANN MIKSA, EPERJES.**

A miskolczi "KRISTÁLY" vegytisztító-, ruhafestő- és gőzmosógárban

□ egy képzett □

kelmefestősegéd

azonnal felvétetik.

:: :: Ajánlatok :: ::

a gyár igazgatóságához Miskolcra intézendők.

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Iroda Fő-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken. :: ::

Nagyszerűen bevált a harcúterén küzdőknek és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K -80, 140, 2--.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroslánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

Cséplést

és mindennemű

gazdasági gépjavitást

elvégeztetjük gyorsan és pontosan elkészít

Juresik József

gőzcséplőgéptulajdonos :: gépjavitóműhely

• Eperjes, Csatorna-utca •

(Pénzügyigazgatósággal szemben).

Ügyvédi irodában

alkalmazást nyerhet jó írású, írógéphez értő, német és tót nyelvet bíró :::

írnok vagy kisasszony.

Cím a kiadóhivatalban.

Zsegnye községben 155 holdas

bükkfaerdő

vágása szabadkézből eladó.

Bővebb értesítés nyerhető

Molitorisz István gyógyszerésznél

□ Eperjesen. □

SCHULZ

Gőztéglagyarak r.-t. Szucsány

fagy- és viharálló

vörös tetőcserepei

legkiválóbb minőségben (10 évi jótállással)

□ kaphatók □

ÚJVÁRI BÉLA és TÁRSÁNÁL

•• Eperjes, Szebeni-út 6. ••

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::

VEGYTISZTÍTÓ- ÉS

GŐZMOSÓGYÁR.

■ ■

ÁTVÉTELI ÜZLET

EPERJESEN FŐ-U.

23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg

□ is teljes üzemben van, □

ruhák, egyenruhák, függönyök stb.

most is a rendes módon

festetnek és tisztítatnak.

Gallér- és kezelőtisztítás

a szokott szép kivitelben.

Gyász esetben ruhák festése feketére.

Hiába keres,

sehol sem talál jobb s olcsóbb, a táborba küldendő csomagokra egyedül alkalmas

vízmentes

csomagolópapírost,

mint

Kósch Árpád

könyvnyomdai műintézet ::

papír- és írószertárának

üzletében :: Eperjesen.

EP

Előfizetési árak
Egész évre . . . 12
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Hirdetési díj: Egyhasábnyi
példány egyszeri hirdetés
15 f. Közlemények sora 40

Vöröskereszt-k

A sárosvármegyei áldozatkészségének, désének és nemes s tása: az eperjesi V tizenkét hónapja t emberszeretet e hajle cselekedett a Sárosvár mány, amidőn a kő évfordulóját f. hó 5-ik pelte meg.

Az ülés méltósá teljes lefolyása méltó külső keret is megra női kezek az ülés t díszítették fel. Az ü főispánnal, csaknem k Eperjesen minden h zetnek. Társadalmu Intéző Bizottságának napnak ünnepeltjei: a Görgy Ernőné főnök Gyula kórházparanc ápolónők, Eperjes úri jelenlétükkel ez ülést szülő lendületes, szív fel bennünket az embe hangulat tisztább rég

A Sárosvármegye elnöke, Sárosvármegye

TÁ

A lengyel légic

Irta: dr.

Két nemze

S mily két

Van-e sors

E két nem

Október első nap a II-ik és III-ik ezre ulánus-szadron és az I

És azon a földön,

éves barátság fúzi, a

mint a fürgeteg, úgy

az ellenségre. *Polak

Meg kell jegyezni

csapatai jól kiképzett

katonákból álltak, ad

légiókban nagyobbár

elemek voltak. Vezér

* Szemelvény dr.

lengyel nemzeti bizottsá

A «lengyel légiók» című

ezidő szerint 17 zászlóal

továbbá technikai, egé

Legújabbban a meghódít

ú dandár van alakulóba

rész orosz-lengyelorszá

galiciaiakból. Fővezérük

legionáriusok bálványa,

sükhöz. — Vezérek: Du

des, Haller ezredes és 2